

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

TEMA MESECA

Gore in film

3

Z NAMI NA POT

Celje kot planinsko mesto
Turno smučanje v Zajzeri

marec 2012

3,40 EUR

Planinski vestnik
na spletu od leta 1895

AKCIJSKA CENA (knjiga+DVD film): 34,99 €
Redna cena: 39,99 €

Četrta, delno dopolnjena in spremenjena izdaja: **SFINGA zadnja skrivnost triglavske stene** avtorja **Anteja Mahkote**. Knjigi je priložen DVD film Sfinga, ki si ga je do sedaj ogledalo že preko 22.000 gledalcev, prejel pa je vrsto nagrad na Mednarodnih festivalih gorniškega filma.

Več o knjigi: www.didakta.si/sfinga

www.didakta.si

04 5320 203

zalozba@didakta.si

www.facebook.com/zalozba.didakta

Ponudba velja do 31.3.2012 oz. do prodaje zalog.

Poština znaša 2,90 €, za naročila na 50 € pa je brezplačna.

Odprava na Čo Oju – 8201 m

Prva odprava slovenskih policistov v Himalajo

Gore so nam Slovincem zapisane v genih.

Pa ne le zaradi Kekca, saj smo še kot otroci ob Kekčevih dogodivščinah spoznavali naš prelepi planinski svet, temveč predvsem zaradi lepote tega sveta, ki ga obiskuje večina Slovencev.

Znan slovenski pregovor, da nisi pravi Slovenec, če nisi stal na Triglavu, kaže na naš odnos do gora. Prav te lepote in možnosti za samopotrditev v alpskem svetu so že marsikaterega Slovenca zasvojile, da je svoje potrditve iskal še višje. Tudi slovenski policisti so hoteli dokazati, da so sposobni stopiti na najvišje vrhove gora. Zato so se pod vodstvom vrhunskega alpinista Vikija Grošlja odpravili na šesti najvišji vrh sveta, Čo Oju.

Ta knjiga nas ne popelje le v lepote Himalaje, temveč nam prikaže tudi napor članov odprave med vzponom, ki pomeni tudi vzpon nad samega sebe.

In kako je slovenskim policistom leta 2002 uspel ta podvig?

V času od sredine marca do sredine aprila 2012 lahko knjigo kupite po akcijski, 50 % nižji ceni: 10,85 EUR* (redna cena: 21,70 EUR*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

INFORMACIJE in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska založba

- po pošti: Dvorakova ulica 9, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

- po telefonu 01/43 45 684 ali faksu 01/43 45 691

- e-naročila: planinska.zalozba@pzs.si

- preko spletne trgovine PZS

Slovenski planinski muzej

- po pošti: Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana

- po telefonu 08/380 67 30 ali faksu 04/589 10 35

- e-naročila: info@planinskimuzej.si

Gore in film

Dušan Škodič

Pred dnevi sem govoril z znancem, ki mi je navdušeno razlagal, da je kupil veliko, sodobno televizijo. Z njo lahko spremlja sliko v visoki HD-ločljivosti. Narava da je na zaslonu videti popolnoma pristna, filmi v treh dimenzijah pa gledalca kar posrkajo v dogajanje.

Ob tem sem se zamislil. Za gledanje narave v najvišji ločljivosti nam vendar zadostuje že navadno okno ali sprehod po okolici. Namesto spremljanja navideznih življenj filmskih igralcev pa se je v prostem času, kolikor ga imamo, pametneje ukvarjati z lastnim življenjem. Tudi v njem se, kakor v filmu, stvari odvijajo po scenariju in režiji, ki sta vsaj večinoma v naših rokah – morda z izjemo končne montaže, ki ji nekateri zvito rečejo tudi življenjska usoda. A neizpodbitno dejstvo je, da si vsi želimo, da bi bila naša zgodba čim bolj gledljiva in po možnosti vseč še okolici.

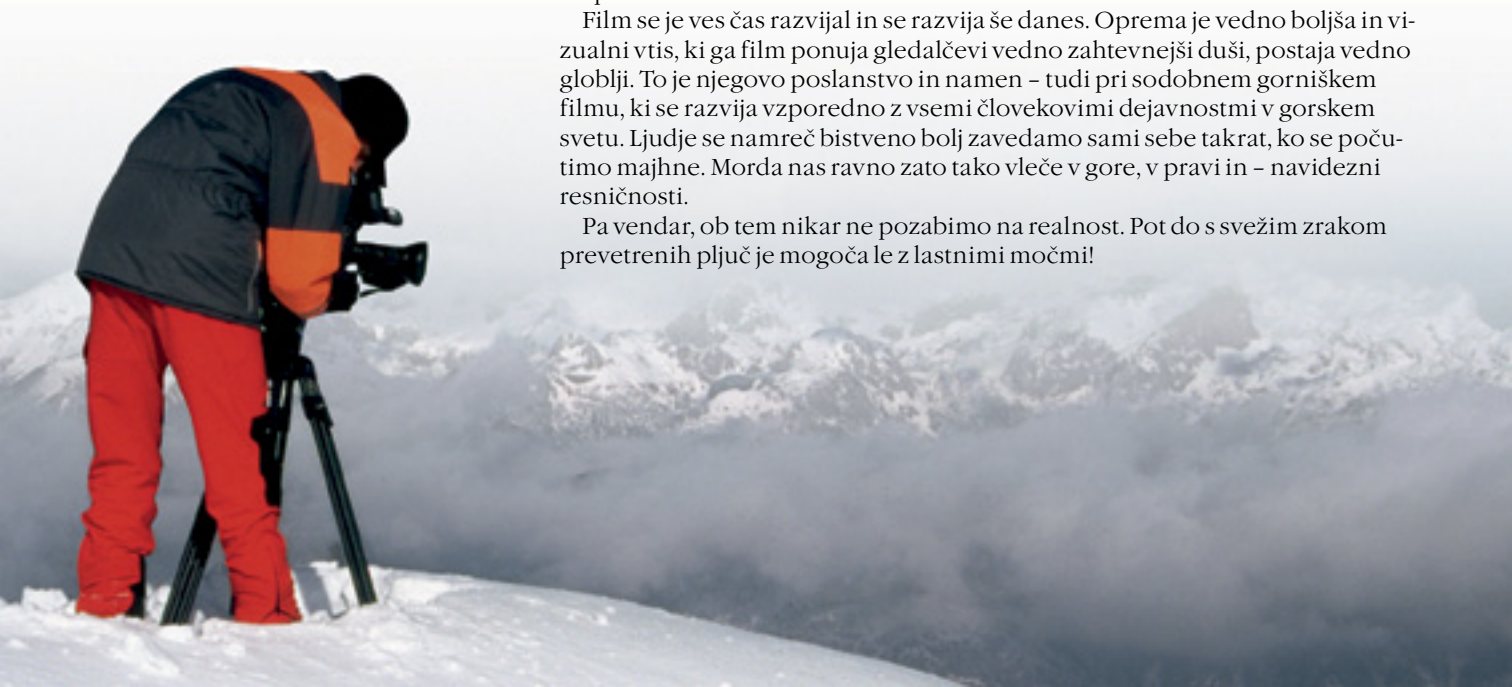
Kaj je pravzaprav film, ki lahko človeka tako prevzame, da je na trenutke zmožen pozabiti na resnično življenje in se predati temu navideznemu, a prijetnemu nadomestku? Lahko bi rekli, da gre v osnovi za umetnost gibanja, hitro premikajoče se slike, ki se v naši glavi zlijejo v reko vidnih informacij. Te povezane slike predstavljajo verjetno najbolj ustvarjalno od umetnosti, ki lahko gledalca popelje v svet resničnosti ali domišljije. Ker smo ljudje zelo dovzetna bitja, je razumljivo, da je sedma umetnost, čeprav najmlajša, postala ena najbolj razširjenih oblik zabave. Bilo pa bi krivično, če bi film spuščali zgolj na raven zabavljaštva, saj ima lahko tudi poučno, vzgojno, dokumentarno in seveda nekoliko dvorezno, propagandno vlogo.

Sodobne filmske produkcije večinoma gledajo le na finančno korist, sploh Hollywood, ki ni nikoli razmišljal drugače kakor delati tisto, kar je vseh najširšim množicam, in nato z izkupičkom dobro napolniti blagajne. Vendar film nikoli ni enak filmu in tudi finančnega rezultata ni tako enostavno doseči, ker to spada že v realno življenje. Pregovor, da ena slika pove več kakor tisoč besed, v slabem filmskem izdelku, kjer jih je povezanih na tisoče, enostavno ne zdrži ...

Mojstri filmske umetnosti so zelo zgodaj spoznali, da gore s svojo širino, nedostopnostjo in prvinsko lepoto predstavljajo hvaležno kuliso, kamor lahko elegantno umestijo svoje junake ali pa v dokumentarnem načinu varno popeljejo gledalca v zanj eksotično, potencialno nevarno in nedostopno okolje. Tako so tudi pri nas že v zgodnjih tridesetih letih prejšnjega stoletja v kinodvoranah gledalci dreveneli ob drznostih naših alpinistov. In to v skoraj prvih slovenskih filmih: V kraljestvu Zlatoroga in Triglavske strmine. Legendarni Joža Čop je bil protagonist v obeh in v marsikaterih očeh je tedaj poleg drznega človeka postal še prava filmska zvezda. A ob tem ne spreglejmo še nečesa: tudi naši najboljši otroški filmi so bili rojeni iz junaških zgodb v gorah, le spomnimo se filmov o neustrašnem Kekcu.

Film se je ves čas razvijal in se razvija še danes. Oprema je vedno boljša in vizualni vtis, ki ga film ponuja gledalčevi vedno zahtevnejši duši, postaja vedno globlji. To je njegovo poslanstvo in namen – tudi pri sodobnem gornškem filmu, ki se razvija vzporedno z vsemi človekovimi dejavnostmi v gorskem svetu. Ljudje se namreč bistveno bolj zavedamo sami sebe takrat, ko se počutimo majhne. Morda nas ravno zato tako vleče v gore, v pravi in – navidezni resničnosti.

Pa vendar, ob tem nikar ne pozabimo na realnost. Pot do s svežim zrakom prevetrenih pljuč je mogoča le z lastnimi močmi!

Dejan Koren v
zaledenem slapu
Boka. Skupaj z Mitjo
Šornom sta po 19 letih
opravila šele drugi
vzpon v tem slapu.
Foto: Peter Vidmar

- 1 UVODNIK**
Gore in film
Dušan Škodič
- USPEŠNO ZAKLJUČEN PROJEKT**
- 4 Končana je digitalizacija vseh Planinskih vestnikov**
Pogovor z Andrejem Stritarjem, vodjem projekta
Vladimir Habjan
- GORE IN FILM**
- 6 Glavna je dobra ideja**
Viktor Grošelj, filmski ustvarjalec
Dušan Škodič

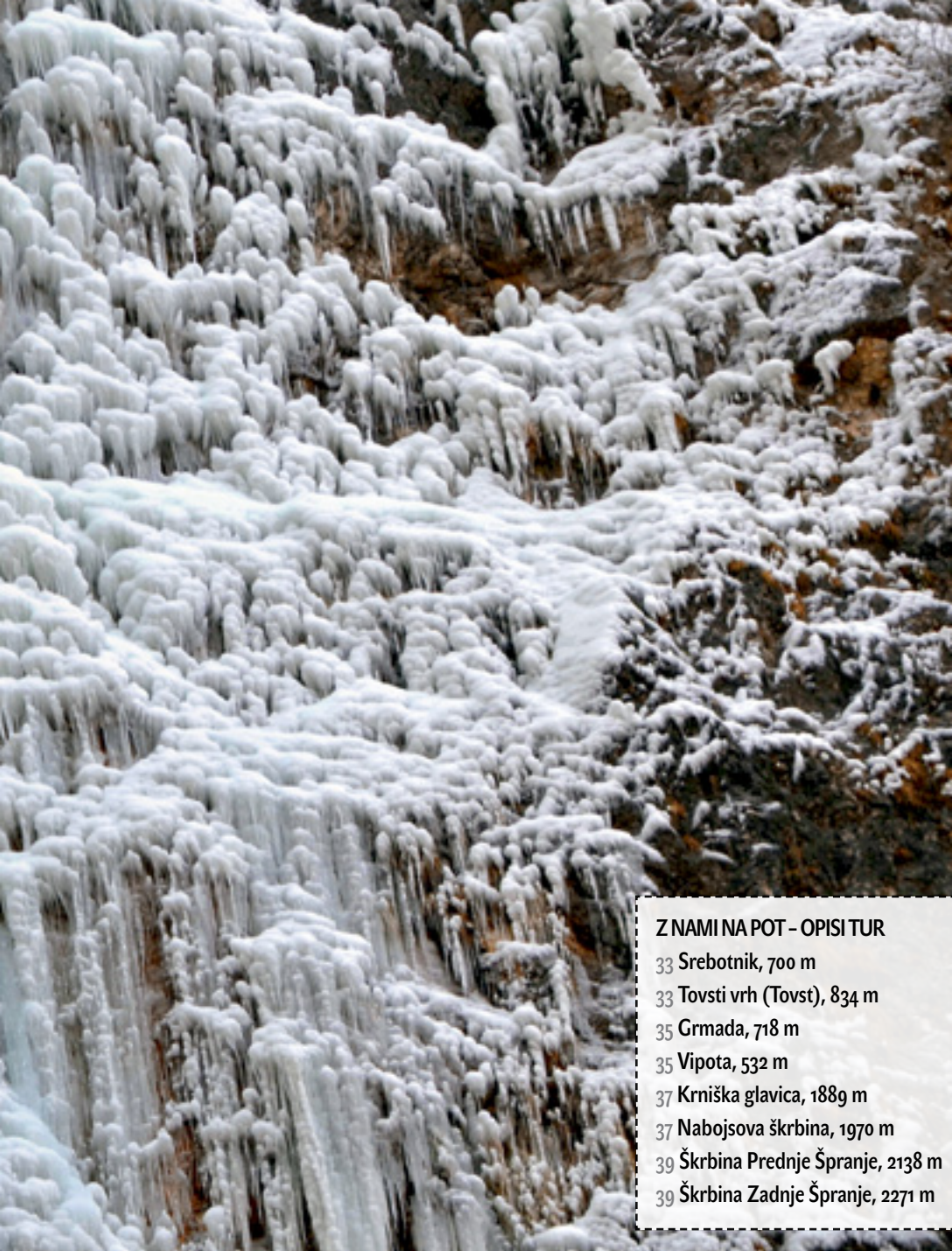
- GORE IN FILM**
- 10 Pomembna je zgodba**
Pogovor s snemalcem Matjažem Fistravcem
Boris Strmšek
- RAZMIŠLJANJE**
- 14 Hodite sami?**
Nina Pisk
- ZAHTEVNA BREZPOTJA**
- 16 Martuljških pet**
Samotno prečenje od Kurjega vrha do Frdamanih polic
Ivan Vreček in Vili Ekar

- SVET**
- 21 Dragulji Sinaja**
Gebel Musa – Mojzesova gora
Olga Kolenc
- ODPRAVA V CENTRALNO AZIJO**
- 25 Med Kirgizijo in Kitajsko**
Pripoved o uspešni slovenski odpravi
Tadej Golob
- Z NAMI NA POT**
- 30 Hribi na levem bregu Savinje**
Celje kot planinsko mesto
Andreja Erdlen

- Z NAMI NA POT**
- 41 Najlepši hladilnik Zahodnih Julijcev**
Turno smučanje v Zajzeri
Mojca Stritar
- MINIATURA**
- 45 Moč perspektive**
Maja Batinič
- PORTRET ALPINISTA**
- 46 Dolgostebelni Jeglič**
Srečanje s Tonetom Jegličem
Dejan Ogrinec

Vsebine vseh Planinskih vestnikov od leta 1895 dalje na www.pvkazalo.si

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

dr. Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika),
Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate, Dušan Škodič

ZUNANJA SODELAVCA:

Tina Leskošek, Gorazd Gorišek

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobešek, Mojca Stritar,
Katarina Marin Hribar

OBLIKOVANJE:

Boris Jurca

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6000 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročnih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 24 ur na dan**.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člana
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Pomlad se prebuja
Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v
dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.

Z NAMI NA POT – OPISI TUR

- 33 Srebotnik, 700 m
- 33 Tovsti vrh (Tovst), 834 m
- 35 Grmada, 718 m
- 35 Vipota, 532 m
- 37 Krniška glavica, 1889 m
- 37 Nabojsova škrbina, 1970 m
- 39 Škrbina Prednje Špranje, 2138 m
- 39 Škrbina Zadnje Špranje, 2271 m

**PREPOZNAVANJE
PANORAM**

- 51 Kaj se vidi na
obzorju in kaj lahko
razberemo šele
na monitorju**

Vincenc Nemanič

PLEZANJE V KANADI

- 52 Kanadska pravljica**

Plezalni potep med
stenami in medvedi
Maja Duh

MEDICINA IN GORE

- 56 Novosti v zdravljenju
omrzlin**

Jurij Gorjanc

PLANINSKA OPREMA

- 58 Da bo nahrbtnik
res nahrbtnik**

Z naritnikom po Čopovi
Borut Peršolja

VARSTVO NARAVE

- 60 Dolgoživa
dvoživka**

Planinski močerad
Andrej Razpet

VARSTVO NARAVE

- 61 Zimska obiskovalka
sadovnjakov**

Brinovka
Dušan Klenovšek

INTERVJU

- 62 Širjenje alpinističnega
znanja je pomembno
zaradi varnosti**

Pogovor z Aljažem
Anderletom in Tadejem
Debevcem, piscema redne
rubrike Alpinistična tehnika
Tina Leskošek

**VREMENSKE STOPINJE
IN OPRIMKI**

- 65 Boter oblakov**

Miha Pavšek

NOVICE IZ VERTIKALE

NOVICE IZ TUJINE

LITERATURA

PLANINSKA ORGANIZACIJA